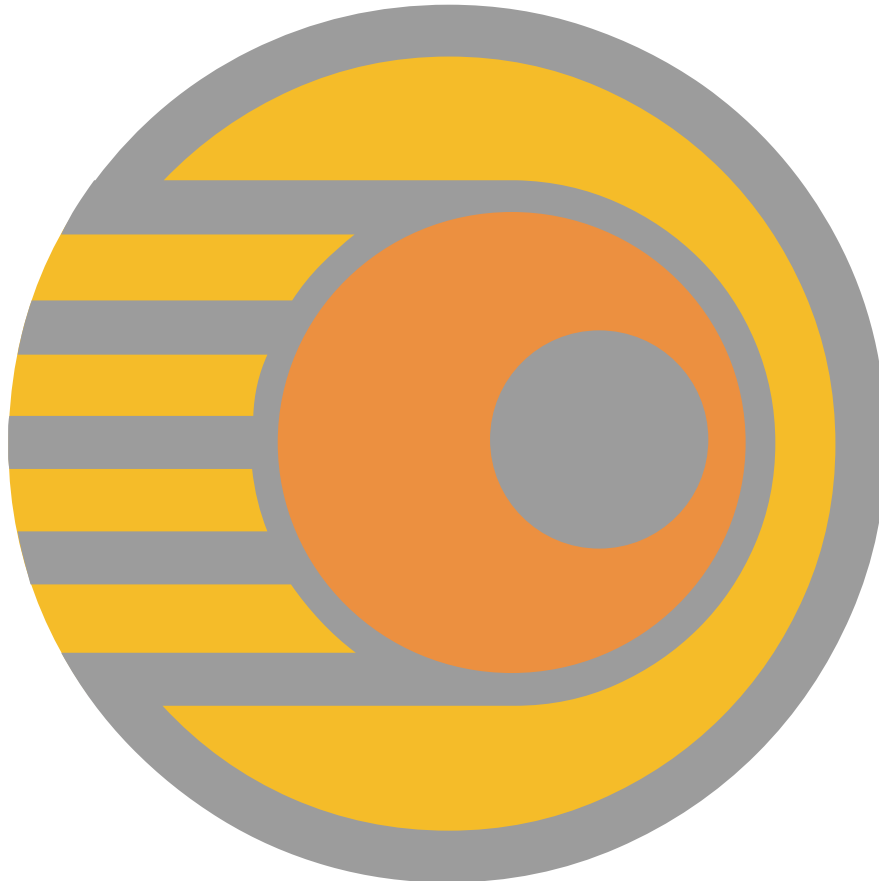

REDOVISAR

2007:4

Psykiska sjukdomar och sjukdomar i rörelseorganen

– nybeviljade förtidspensioner, sjukersättningar och aktivitetsersättningar 1987–2005

Sammanfattning

I en tidigare rapport, *Diagnosmönster i förändring – nybeviljade förtidspensioner, sjukersättningar och aktivitetsersättningar 1971–2005*. Redovisar 2007:3, redovisades vilka sjukdomar som förekommer vid nybeviljandet av förtidspension och sjuk- och aktivitetsersättning. Syftet med denna sammanställning är att ge en detaljerad bild av hur nybeviljandet inom de två största diagnosgrupperna, psykiska sjukdomar och sjukdomar i rörelseorganen, har utvecklats mellan åren 1987 och 2005. Det är första gången Försäkringskassan beskriver diagnosgruppernas utveckling under en längre period. Psykiska sjukdomar och sjukdomar i rörelseorganen har under perioden 1987 till 2005 varit de vanligaste diagnoserna vid nybeviljandet av förtidspension och sjukersättning/aktivitetsersättning och utgjorde tillsammans 65 procent av det totala nybeviljandet under dessa år. De psykiska sjukdomarna ökade i antal mellan 1987 och 2004, samtidigt som sjukdomarna i rörelseorganen minskade. Denna utveckling medförde att de psykiska sjukdomarna år 2005, för första gången, var den vanligaste orsaken till nybeviljade sjuk- och aktivitetsersättningar.

De psykiska sjukdomar som har ökat mest under de senaste tio åren är neurotiska syndrom (framför allt stressrelaterade syndrom) och förstämningssyndrom (framför allt depressioner). Nybeviljandet inom dessa diagnoser *mångdubblades* inom loppet av några år. Ökningen består i huvudsak av ett större antal relativt unga kvinnor med dessa diagnoser. Antalet nybeviljade kvinnor i åldern 30–39 år med diagnosen förstämningssyndrom steg från 27 per 100 000 i befolkningen år 1998 till 164 per 100 000 i befolkningen år 2004. Bland män var motsvarande siffror 17 respektive 66 per 100 000 i befolkningen. Bland de neurotiska syndromen är det främst diagnoserna anpassningsstörningar och reaktion på svår stress som har ökat kraftigt sedan 1998. Antalet personer med dessa två diagnoser som beviljades sjukersättning eller aktivitetsersättning mer än *tio-dubblades* mellan 1998 och 2004. Statistiken visar emellertid att antalet personer som nybeviljats på grund av psykiska sjukdomar generellt sett minskade år 2005 i förhållande till år 2004. Preliminära uppgifter visar även en fortsatt minskning år 2006.

Nybeviljandet på grund av sjukdomar i rörelseorganen minskade totalt sett mellan åren 1987 och 2005. Preliminär statistik visar även en minskning år 2006 i förhållande till år 2005. Utvecklingen skilde sig dock väsentligt mellan kvinnor och män och mellan olika åldersgrupper. De två största underdiagnoserna bland sjukdomar i rörelseorganen, ryggsjukdomar och sjukdomar i mjukvävnader, *minskade* bland äldre. Bland yngre kvinnor och män *ökade* däremot antalet personer med dessa sjukdomar. Antalet nybeviljade kvinnor i åldern 30–39 år med sjukdomar i rörelseorganen steg från 133 per 100 000 i befolkningen år 1998 till 334 per 100 000 i befolkningen år 2004.

Sammanfattningsvis visar denna studie en alarmerande ökning av de två stora diagnosgruppernas förekomst bland yngre. Denna ökning har i huvudsak bestått av kraftiga ökningarna i antalet psykiska diagnoser. Det har även blivit vanligare med sjuk- och aktivitetsersättning på heltid bland yngre. Att diagnosmönstret

förändrats de senaste decennierna innebär inte nödvändigtvis att det underliggande sjukdomsmönstret förändrats i motsvarande grad. Vad som beror på faktiska förändringar i folkhälsan och vad som beror på andra faktorer såsom förändringar i diagnostiseringen och förändringar i synen på olika sjukdomar är en fråga som framtida studier får försöka besvara. Eftersom förtidspension och sjuk- och aktivitetsersättning ofta innebär ett permanent utträde ur arbetslivet är de senaste årens ökning av nybeviljandet av relativt unga alarmerande. Att inte komma in i arbetslivet eller lämna arbetslivet vid en tidig ålder är förknippat med avsevärda förluster för individen och samhället.

Rapporten har författats av Jessica Engdahl och Mattias Ossowicki.

Inledning

Antalet nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar har varierat de senaste tjugo åren. Under år 1987 beviljades drygt 50 000 personer förtidspension. År 2005 var motsvarande siffra en bit över 60 000. Som mest nybeviljades ungefär 73 000 personer sjuk- och aktivitetsersättning år 2004. De vanligaste skälen till nybeviljandet av förtidspension och sjuk- och aktivitetsersättning är psykiska sjukdomar och sjukdomar i rörelseorganen.¹ Besvär i rörelseorganen handlar ofta om besvär i nacke, skuldror, rygg och höfter. De psykiska sjukdomarna består till exempel av depressioner och stressrelaterade besvär. Dessa två diagnosgrupper har ökat sin andel av det totala nybeviljandet och låg år 2005 bakom mer än 70 procent av samtliga nybeviljade sjuk- eller aktivitetsersättningar. Nybeviljandet har de senaste åren karaktäriserats av en förskjutning neråt i åldrarna och den kumulativa effekten har syns i ett stadigt ökande av stocken av förtidspensionärer och personer med sjuk- eller aktivitetsersättning. Eftersom förtidspension och sjuk- och aktivitetsersättning innebär ett i de allra flesta fall permanent utträde ur arbetsmarknaden, med betydande kostnader både på individ- och samhällsnivå, är det viktigt att öka kunskapen om den senaste tidens utveckling. Syftet med denna sammanställning är att ge en detaljerad bild av hur nybeviljandet av förtidspension och sjuk- och aktivitetsersättning för de två största diagnosgrupperna, psykiska sjukdomar och sjukdomar i rörelseorganen har utvecklats mellan åren 1987 och 2005.² Det är första gången Försäkringskassan beskriver diagnosgruppernas utveckling under en längre period.

Förtidspension kunde till och med december 2002 beviljas personer i åldern 16 till 64 år³ som på grund av varaktig sjukdom eller annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan fått sin arbetsförmåga nedsatt med minst en fjärdedel.⁴ Om nedsättningen av arbetsförmågan var långvarig men inte varaktig gavs i stället sjukbidrag.⁵ Förtidspension och sjukbidrag beviljades med hel eller partiell omfattning beroende på graden av nedsatt arbetsförmåga. Den 1 januari 2003 ersattes de tidigare bestämmelserna om förtidspension och sjuk-

¹ De fullständiga namnen på dessa diagnosgrupper är *psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar* och *sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven*.

² Diagnosuppgifter finns tillgängliga från och med 1971 men förändringar i diagnosbeteckningar försvårar en detaljerad jämförelse av diagnosgrupper över tid. Denna kartläggning begränsas av den anledningen till åren 1987 till 2005. Se rapporten *Diagnosmönster i förändring – nybeviljade förtidspensioner, sjukersättningar och aktivitetsersättningar 1971–2005*. Redovisar 2007:3 för en mer generell belysning av diagnosutvecklingen vid nybeviljandet av förtidspension och sjuk- och aktivitetsersättning

³ Fram till och med 1976 kunde förtidspension beviljas upp till 66 år, men i och med att pensionsåldern sänktes från 67 år till 65 år ändrades även åldersreglerna för förtidspension.

⁴ Det var tidigare möjligt för personer över 60 år att beviljas förtidspension på grund av arbetsmarknadsskäl. Möjlighet att endast beakta arbetsmarknadsskäl avskaffades i oktober 1991 även om ett visst utrymme att bevilja förtidspension på andra grunder än medicinska kvarstod fram till 1997. I mitten på 1980-talet då nybeviljandet på grund av arbetsmarknadsskäl var som vanligast uppgick det som mest till drygt 10 000 personer per år, i huvudsak män, och låg bakom ungefär 20 procent av det totala nybeviljandet. Det finns emellertid fortfarande möjlighet att beakta "särskilda skäl" vid beviljandet av sjuk-/aktivitetsersättning. Förutsättningen för att beakta "särskilda skäl" (exempelvis ålder, bostättningsförhållanden och utbildning) förutsätter dock att nedsatt arbetsförmåga föreligger på grund av sjukdom med minst en fjärdedel.

⁵ I fortsättningen kommer begreppet förtidspension att användas för förmånerna förtidspension och sjukbidrag om inget annat anges.

bidrag med nya regler om sjuk- och aktivitetsersättning. Sjukersättning kan beviljas den som är i åldern 30 till 64 år och som av medicinska skäl har fått sin arbetsförmåga nedsatt med minst en fjärdedel under minst ett år. Om arbetsförmågan är långvarigt men inte varaktigt nedsatt ges tidsbegränsad sjukersättning. För personer mellan 19 och 29 år beviljas i stället aktivitetsersättning. Aktivitetsersättning är alltid tidsbegränsad och kan även ges till personer som på grund av sitt funktionshinder ännu inte avslutat sin utbildning på grundskole- eller gymnasienivå under den tid det tar att avsluta studierna. Likt förtidspension beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning med hel eller partiell ersättning⁶ beroende på graden av nedsatt arbetsförmåga.⁷

Material och metod

Uppgifter om diagnos har hämtats från Försäkringskassans register. De diagnoser som ligger till grund för nybeviljandet av förtidspension och sjuk- och aktivitetsersättning finns förtecknade i Socialstyrelsens *Klassifikation av sjukdomar och hälsoproblem* (se bilaga 1). Klassifikationen är uppdelad på kapitelnivå med tillhörande undergrupper. Den följande sammanställningen begränsar sig till att undersöka vad som har hänt inom och mellan de två till antalet största diagnoskapitlen psykiska sjukdomar och sjukdomar i rörelseorganen. Mellan ungefär 60 och 70 procent av samtliga nybeviljanden under de olika åren berodde på dessa sjukdomar.

För en förteckning över de aktuella diagnoskapitlen och deras respektive undergrupper samt för en beskrivning av datamaterial och tillvägagångssätt hänvisas till bilaga 1 och 2. När antalet nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättning relateras till befolkningen utgörs den av alla folkbokförda personer i åldrarna 16 till 64 år.⁸ Diagnosuppgifter för dem som nybeviljats förtidspension eller sjuk- och aktivitetsersättning och uppgifter om ersättningens omfattning har hämtats ur Försäkringskassans register. Befolkningsstatistik har hämtats från SCB:s Statistikdatabas.

Rapporten inleds med att redogöra för hur nybeviljandet av förtidspension och sjuk- och aktivitetsersättning för psykiska sjukdomar och sjukdomar i rörelseorganen har utvecklats under åren 1987–2005. Sedan beskrivs hur nybeviljandet inom de största underdiagnoserna till grupperna psykiska sjukdomar respektive sjukdomar i rörelseorganen har förändrats över tid.

⁶ Aktivitetsersättning som beviljas för förlängd skolgång beviljas dock alltid som hel ersättning.

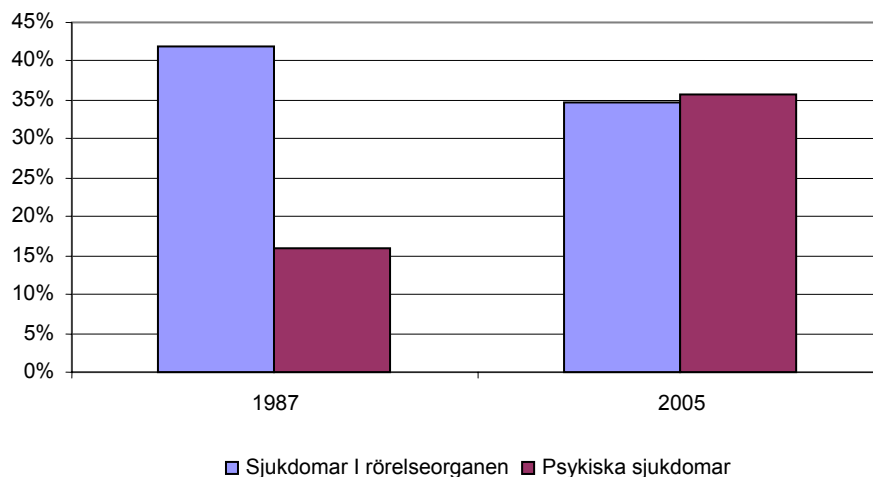
⁷ Då de samlande begreppen nybeviljade eller nybeviljandet används är det både nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar som åsyftas.

⁸ Övergången till sjuk- och aktivitetsersättning år 2003 innebar att den nedre åldersgränsen höjdes från 16 till 19 år. Detta fick till följd att det därefter i princip inte skedde några nybeviljanden i åldrarna 16 till 18 år. Eftersom nybeviljandet bland 19-åringar dock steg i motsvarande grad ett par år därefter tillämpas samma referensbefolkning även för år 2003 och framåt, trots att detta medför en något missvisande bild för åren strax efter övergången. Då nybeviljandet inom endast ett av könen och/eller inom specifika åldersgrupper studeras sätts det i relation till befolkningen för det könet och/eller den åldersgruppen. På samma sätt baseras den länsvisa skildringen på respektive läns folkmängd.

De två största diagnosgrupperna åren 1987 till 2005

Sjukdomar i rörelseorganen har sammantaget varit den i särklass vanligaste diagnosgruppen till beviljandet av förtidspension och sjuk- och aktivitetsersättning under perioden 1987 till 2005. Nybeviljanden på grund av psykiska diagnoser ökade dock kraftigt under samma period. Psykiska sjukdomar och sjukdomar i rörelseorganen låg tillsammans bakom 65 procent av det sammanlagda nybeviljandet mellan 1987 och 2005. Deras gemensamma andel ökade dessutom under samma period och år 2005 utgjorde de tillsammans mer än 70 procent av det totala antalet nybeviljade sjuk- och aktivitetsersättningar. Som kan ses i figur 1 har de psykiska diagnoserna ökat kraftigt i relativ storlek sedan 1987 medan sjukdomar i rörelseorganen har minskat sin andel något.

Figur 1 Andel psykiska sjukdomar och sjukdomar i rörelseorganen bland nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar åren 1987 och 2005

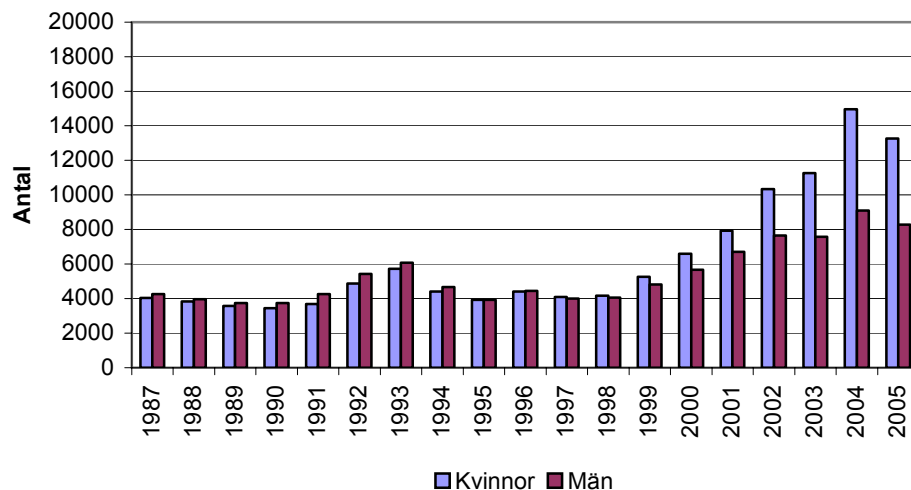
Det råder stora skillnader mellan olika län vad gäller frekvensen av nybeviljanden på grund av sjukdomar i rörelseorganen och psykiska sjukdomar. Norrbotten, Västerbotten och Jämtland tillhör de län som under perioden hade högst antal nybeviljanden på grund av sjukdomar i rörelseorganen. Psykiska diagnoser däremot var relativt sett vanligare i storstadslänen Stockholm och Västra Götaland och minst vanliga i Västernorrland, Jämtland och Norrbotten (se bilaga 4).

Beviljandet av hel ersättning är vanligast bland psykiska diagnoser. För hela perioden var det 77 procent av de nybeviljade inom diagnosgruppen som beviljades hel ersättning. Motsvarande siffra för sjukdomar i rörelseorganen är 56 procent. Trenden har dock varit mot lägre omfattningsgrader och andelen med hel ersättning var betydligt lägre år 2005 än 1987 inom båda diagnosgrupper. Nedgången i andelen med hel ersättning har märkts bland såväl kvinnor som män, men utvecklingen har skiljt sig mycket mellan olika åldersklasser. Andelen med hel ersättning har inom båda diagnosgrupperna ökat bland personer i åldern 20 till 39 år.

Psykiska sjukdomar

Nybeviljandet av förtidspensioner inom diagnosgruppen psykiska sjukdomar låg på relativt jämna nivåer fram till slutet på 1990-talet. Nybeviljandet under dessa år var också tämligen lika mellan kvinnor och män. Mellan 1998 och 2004 skedde dock en kraftig uppgång och det totala antalet nybeviljanden på grund av psykiska diagnoser nästan tredubblades. Nybeviljandet bland män steg från en nivå på ungefär 140 per 100 000 i befolkningen år 1998 till som mest över 300 per 100 000 i befolkningen år 2004. Mellan samma år skedde en närmast explosionsartad ökning bland kvinnor med en mer än tredubbling av antalet nybeviljanden, från ungefär 150 per 100 000 i befolkningen 1998 till drygt 530 per 100 000 i befolkningen år 2004.

Figur 2 Nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar inom diagnosen psykiska sjukdomar efter kön åren 1987–2005

De stora ökningarna som skett inom nybeviljandet bland kvinnor återspeglas i samtliga åldersgrupper.⁹ Sett till hela perioden 1987 till 2005 skedde de största ökningarna inom åldrarna 20 till 39 år där nybeviljandet mätt i relation till befolkningen nästan femdubblades. Mellan åren 2004 och 2005 skedde minskningar inom de flesta åldersgrupper men nivåerna i slutet av perioden är trots detta anmärkningsvärt höga jämfört med åren före 1998. Minskningarna var dessutom relativt sett mindre för de yngre åldersklasserna. Värt att notera är även att psykiska sjukdomar år 2005 inte bara var den vanligaste orsaken till sjukersättning i de yngre åldrarna, utan blivit det även för kvinnor i åldern 40 till 49 år för vilka rörelseorganens sjukdomar länge dominerat. Detta gäller trots att förekomsten av den sistnämnda diagnosen också ökat för samma åldersgrupp. Preliminära uppgifter visar emellertid att antalet som nybeviljats på grund av psykiska sjukdomar generellt sett minskade år 2006 i förhållande till år 2005.

Nybeviljandet på grund av psykiska sjukdomar har ökat i alla åldersgrupper även bland män. Jämfört med utvecklingen för kvinnor har förändringarna av nybeviljandet dock inte varit lika markanta och nivåerna, i synnerhet framåt slutet av perioden, är för de allra flesta åldersgrupper betydligt lägre. Det är dock viktigt att

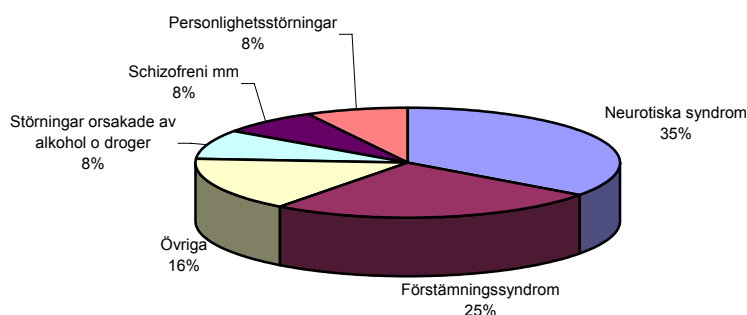
⁹ Statistik över nybeviljandet uppdelat på diagnos, kön och ålder redovisas i bilaga 5 och 6.

understryka att det även bland män skett en kraftig ökning i nybeviljandet bland relativt unga. Antalet nybeviljade män i åldern 20 till 29 år fyrdubblades medan antalet i åldern 30 till 39 år nästan tredubblades.

Diagnoser inom gruppen psykiska sjukdomar

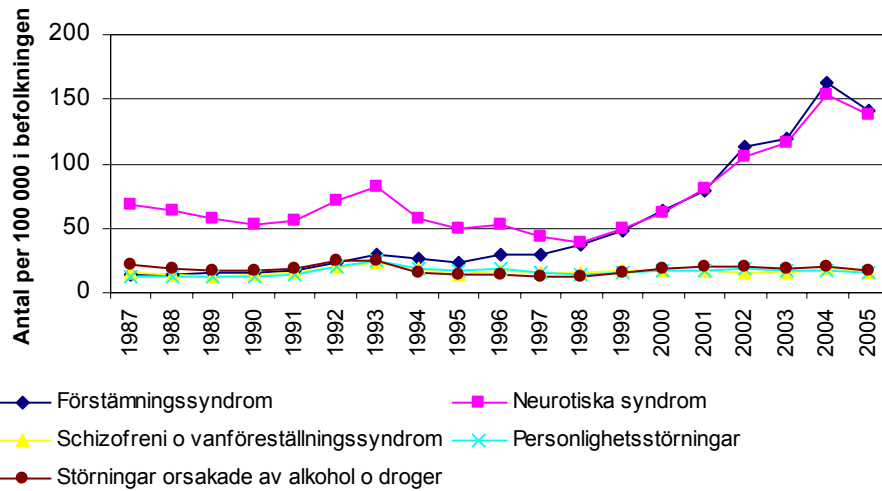
Gruppen psykiska diagnoser består av sammanlagt elva undergrupper av psykiska sjukdomar. De relativa storlekarna på de fem diagnoser som mellan åren 1987 och 2005 var störst till antalet illustreras i figur 3. Dessa fem låg sammanlagt bakom 84 procent av periodens totala nybeviljande av förtidspension och sjuk- och aktivitetsersättning inom diagnosgruppen. De två i särklass största underdiagnoserna neurotiska syndrom (dvs. stressrelaterade syndrom, ångest- och tvångssyndrom) och förstämningssyndrom (i huvudsak depressioner och manisk episod) förklarar ensamma 60 procent av det sammanlagda nybeviljandet på grund av psykiska sjukdomar.

Figur 3 Nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar inom diagnosen psykiska sjukdomar efter underdiagnoser åren 1987–2005

De två största underdiagnoserna, neurotiska syndrom och förstämningssyndrom, har i hög utsträckning dominerat den kraftiga ökningen av antalet nybeviljanden på grund av psykiska sjukdomar som skett de senaste åren. Att antalet nybeviljade på grund av både neurotiska syndrom och förstämningssyndrom ökat markant sedan 1998 syns tydligt i figur 4.

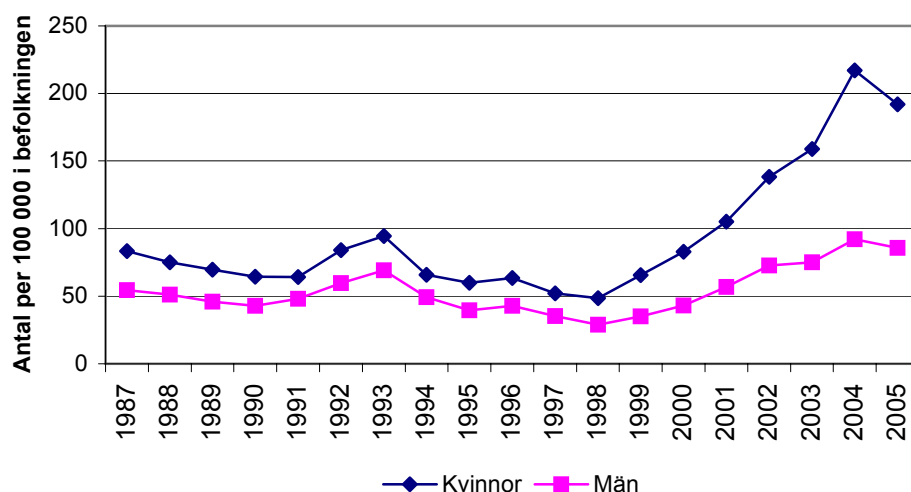
Figur 4 Nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar inom diagnosen psykiska sjukdomar efter underdiagnoser åren 1987–2005

Neurotiska syndrom

Den under perioden 1987 till 2005 största underdiagnosen bland psykiska sjukdomar består av neurotiska syndrom. Till diagnosen inbegrips bland annat ångest- och tvångssyndrom, anpassningsstörningar och reaktion på svår stress. Neurotiska syndrom låg bakom 14 procent av alla nybeviljade sjuk- och aktivitetsersättningar år 2005. Nybeviljandet har ökat markant sedan slutet av 1990-talet, i synnerhet bland kvinnor, vilkas nybeviljande fyrdubblades mellan åren 1998 och 2004. Även nybeviljandet bland män ökade mellan åren 1998 och 2004 men långt ifrån i samma utsträckning. Bland de neurotiska syndromen är det främst anpassningsstörningar och reaktion på svår stress som har ökat. Antalet personer med dessa två diagnoser mer än tiodubblades mellan 1998 och 2005.

Figur 5 Nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar inom diagnosen neurotiska syndrom efter kön åren 1987–2005

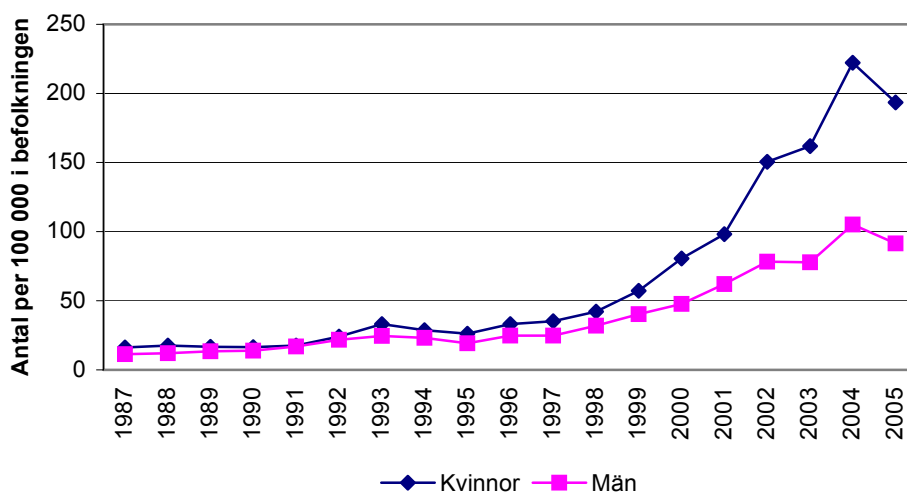
Utvecklingen av nybeviljandet på grund av neurotiska syndrom skiljer sig avsevärt mellan olika åldersgrupper. Sett till hela perioden har diagnosen varit vanligast bland kvinnor och män i 40- och 50-årsåldern, men det är i åldrarna 20 till 39 år som de största ökningarna har skett. Ökningarna har i samtliga fall varit betydligt större bland kvinnor. Det är endast bland män äldre än 55 år som

diagnosen blivit mindre vanlig sedan 1987, i huvudsak till följd av betydande minskningar mellan åren 1987 och 1998 (se bilaga 5).

Förstämningssyndrom

Den andra stora gruppen bland de psykiska sjukdomarna är förstämningssyndrom. Under åren 1987 till 2005 låg förstämningssyndrom bakom 25 procent av nybeviljandet inom psykiska sjukdomar och bakom 6 procent av det totala nybeviljandet. Gruppen består bland annat av manisk episod och olika former av depressioner. Utvecklingen inom denna diagnosgrupp har varit påfallande lik den som ovan redovisades för neurotiska syndrom. Antalet som nybeviljades förtidspension eller sjuk- och aktivitetsersättning på grund av förstämningssyndrom mångdubblades inom samtliga åldersklasser under den studerade perioden.

Figur 6 Nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar inom diagnosen förstämningssyndrom efter kön åren 1987–2005

Även inom denna diagnos präglades uppgången av en större andel kvinnor än män och år 2005 var nästan 70 procent av dem som nybeviljades sjuk- eller aktivitetsersättning på grund av förstämningssyndrom kvinnor. År 1987 16 kvinnor på 100 000 i befolkningen som beviljades förtidspension på grund av förstämningssyndrom. År 2005 var motsvarande siffra 194. De diagnoser inom gruppen förstämningssyndrom som ökat allra mest sedan 1998 är olika former av depressioner. Antalet som nybeviljats på grund av depressioner femdubblades mellan 1998 och 2005, och såväl ökningarna som de faktiska antalen har även i detta fall varit betydligt större bland kvinnor än bland män. Uppgången har varit särskilt anmärkningsvärd bland kvinnor i åldern 20 till 39 år.

Störningar orsakade av alkohol och droger

Underdiagnosen psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av alkohol och droger låg bakom totalt åtta procent av nybeviljandet inom gruppen psykiska diagnoser åren 1987 till 2005. Till skillnad från de två ovan redovisade diagnoserna har nybeviljandet inom denna grupp minskat sedan 1987. Nybeviljandet av förtidspension och sjuk- och aktivitetsersättning inom diagnosen har genomgående varit mycket vanligare bland män än bland kvinnor. Antalet män har dock minskat avsevärt sedan 1987 medan trenden har varit något stigande för kvinnor. Bland kvinnor var det i huvudsak de i åldern 40–49-åringar som ökade i antal.

Schizofreni och vanföreställningssyndrom

Antalet nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar orsakade av schizofreni och andra vanföreställningssyndrom har legat på en relativt jämn nivå sedan 1987. Dessa sjukdomar har sammanlagt legat bakom ungefär åtta procent av samtliga nybeviljanden på grund av psykiska sjukdomar mellan åren 1987 och 2005. Diagnosen har under alla år förekommit i högre utsträckning bland män än bland kvinnor. Klyftan har dock reducerats något i takt med att kvinnor haft en svag uppåtgående trend de senaste tjugo åren samtidigt som antalet män minskat något. Nybeviljandet inom diagnosen förekommer främst i åldrarna 20 till 49 år.

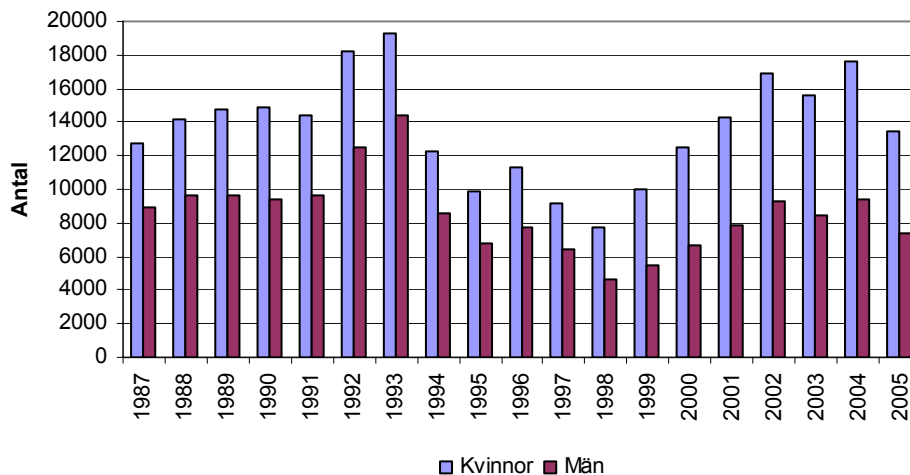
Personlighetsstörningar

Ungefär nio procent av dem som åren 1987 till 2005 nybeviljades förtidspension eller sjuk- och aktivitetsersättning på grund av en psykisk sjukdom fick det på grund av diagnosen personlighetsstörning. Nybeviljandet inom diagnosen har ökat med ungefär 25 procent sedan 1987 och utvecklingen har dominerats av att antalet kvinnor stigit. Antalet nybeviljade män i de olika åldersgrupperna har antingen varit oförändrat eller minskat. Bland kvinnor däremot har det skett stora ökningarna i åldrarna 20 till 39 år och merparten av uppgången har, i likhet med flera andra diagnoser, skett sedan 1998. Bland kvinnor äldre än 50 år har utvecklingen, liksom för jämnåriga män, varit stabil eller sjunkande.

Sjukdomar i rörelseorganen

Nybeviljandet av förtidspension och sjuk- och aktivitetsersättningar på grund av sjukdomar i rörelseorganen ökade under perioden 1987–1993. Därefter minskade antalet nybeviljanden fram till 1998. Den efterföljande ökningen från 1998 var omfattande, och nybeviljandet inom rörelseorganens sjukdomar fördubblades fram till år 2004. Det råder avsevärda skillnader både vad gäller utveckling och nivå mellan såväl könen som de olika åldersgrupperna. Nybeviljandet på grund av sjukdomar i rörelseorganen är störst i de högsta åldersgrupperna, men antalen har ökat bland unga under perioden. För både kvinnor och män har antalet nybeviljade i åldern 20 till 39 år mer än fördubblats sedan 1987.

Figur 7 Nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar inom diagnosen sjukdomar i rörelseorganen efter kön åren 1987–2005

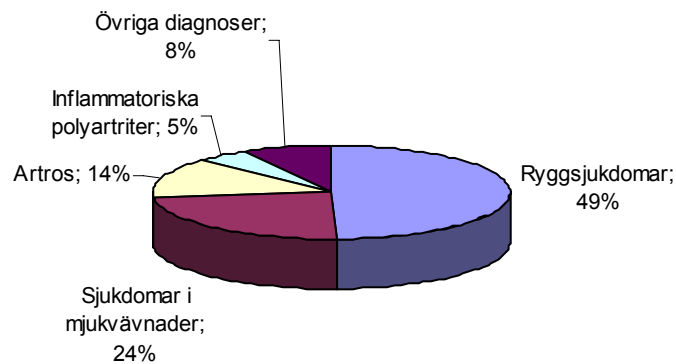
Även nybeviljanden bland 40–49-åringar har ökat bland båda könen, men dock inte i lika hög grad. Antalet nybeviljade personer med sjukdomar i rörelseorganen i åldern 50 till 64 år minskade däremot kraftigt under samma period vilket bidrog till att det totala nybeviljandet på grund av sjukdomar i rörelseorganen låg på en lägre nivå år 2005 jämfört med 1987. Preliminär statistik visar även att antalet som nybeviljas på grund av sjukdomar i rörelseorganen minskade år 2006 i förhållande till år 2005.

Det är värt att understryka att det inom de flesta åldersgrupper råder beaktansvärda skillnader i antal mellan kvinnor och män. Kanske mest anmärkningsvärt är skillnaden i nybeviljandet för personer i åldern 30 till 49 år, där kvinnor år 2005 låg på nivåer som var mer än dubbelt så höga.

Diagnoser inom gruppen sjukdomar i rörelseorganen

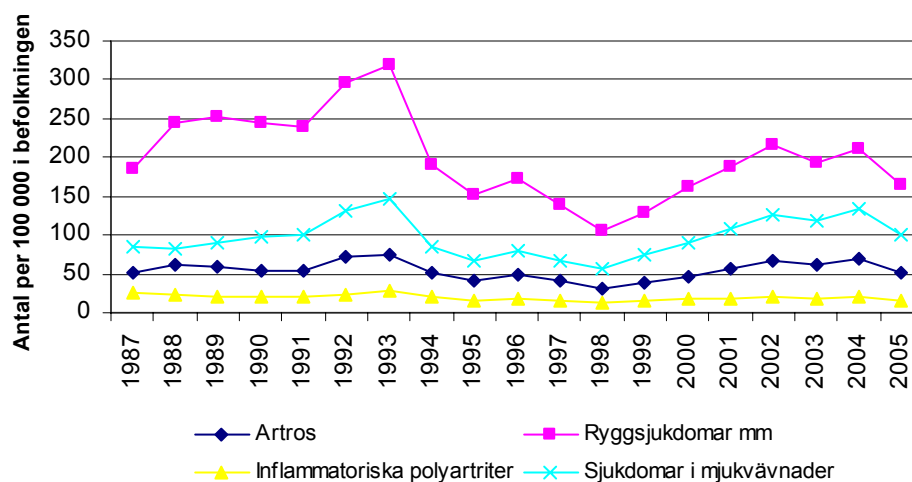
De fyra största underdiagnoserna, som under perioden 1987 till 2005 tillsammans stod för sammanlagt 92 procent av det totala nybeviljandet i gruppen sjukdomar i rörelseorganen, visas i figur 8. Av dessa är det i huvudsak ryggsjukdomar och vissa sjukdomar i mjukvävnader som varit vanliga orsaker till nedsatt arbetsförmåga.

Figur 8 Nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar inom diagnosen sjukdomar i rörelseorganen efter underdiagnoser åren 1987–2005

Av figur 9 framgår att nybeviljandet inom den sammanlagt största diagnosen, ryggsjukdomar, genom en rad upp- och nedgångar minskat sedan 1987 medan antalet nybeviljanden på grund av sjukdomar i mjukvävnader ökat något.

Figur 9 Nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar inom diagnosen sjukdomar i rörelseorganen efter underdiagnoser åren 1987–2005

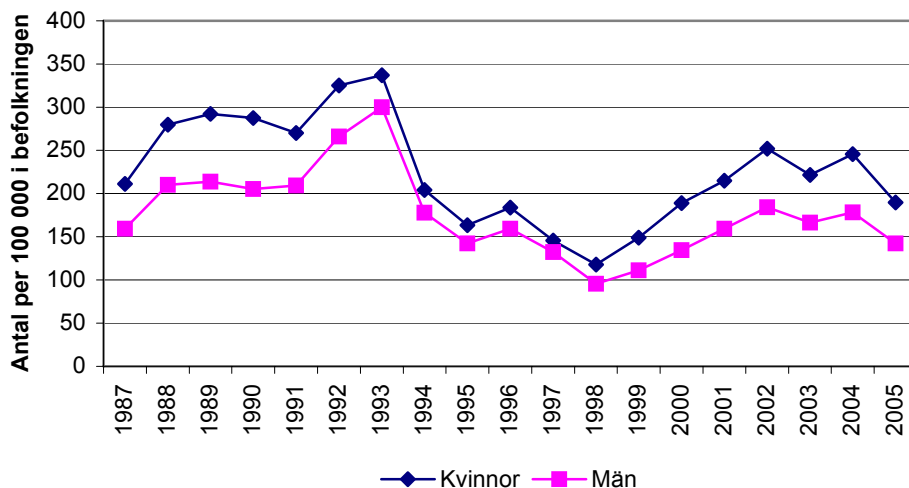

Ryggsjukdomar

Ryggsjukdomar har, som åskådliggörs ovan, under åren 1987 till 2005 varit den i särklass vanligaste diagnosen i gruppen sjukdomar i rörelseorganen. De förklarar närmare hälften av samtliga nybeviljanden inom gruppen och drygt 20 procent av det totala nybeviljandet av förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar.

Diagnosen har genomgående varit vanligare bland kvinnor än män. Nybeviljandet av både kvinnor och män med ryggsjukdomar minskade kraftigt i mitten av 1990-talet. Trots betydande ökning mellan åren 1998 och 2002, var antalet nybeviljade kvinnor och män med diagnosen ryggsjukdom lägre år 2005 jämfört med 1987.

Figur 10 Nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar inom diagnosen ryggsjukdomar efter kön åren 1987–2005

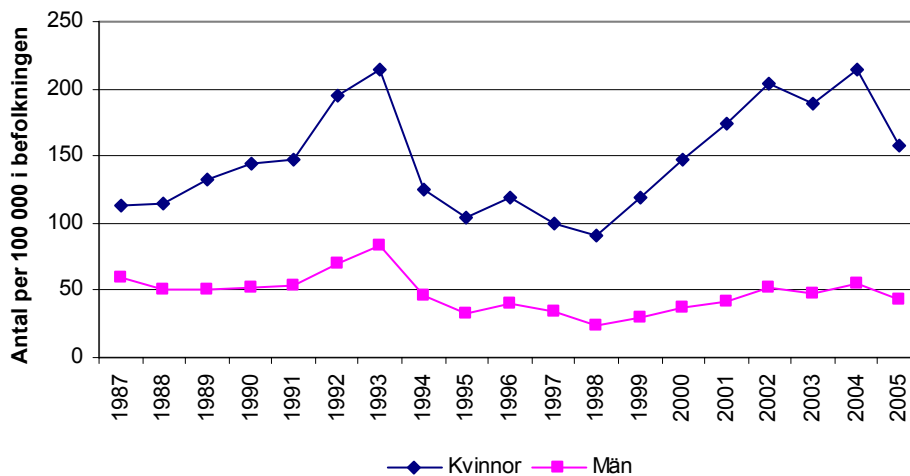

Trenden mot lägre nivåer är något som märkts i huvudsak i de högre åldersklasserna och mellan åren 1987 och 2005 skedde det kraftiga reduceringar i antalet nybeviljanden bland såväl kvinnor som män 50 år och äldre. Bland yngre har det tvärtom skett vissa ökning sedan 1987, i synnerhet bland 20–29-åringar där antalet nybeviljanden med diagnosen har tredubblats. Ökningarna har varit liknande oavsett kön, men antalen har genomgående varit betydligt högre för kvinnor. Även bland personer i åldrarna 30 till 49 år har antalet nybeviljanden med ryggsjukdomar ökat sedan 1987, och återigen framför allt bland kvinnor.

Sjukdomar i mjukvävnader

Den näst vanligaste underdiagnosen till sjukdomar i rörelseorganen består av sjukdomar i mjukvävnader, däribland muskelsjukdomar, besvär i ledhinnor och senor samt sjukdomar i slem säckar. Diagnosen stod för cirka tio procent av det totala nybeviljandet av förtidspension respektive sjuk- och aktivitetsersättning under åren 1987 till 2005. Diagnosen är betydligt vanligare bland kvinnor och som framgår av figur 11 har nybeviljandet inom denna diagnos dessutom ökat bland kvinnor och minskat något bland män sedan 1987.

Figur 11 Nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar inom diagnosen sjukdomar i mjukvävnader efter kön åren 1987–2005

Könsskillnaderna är än mer anmärkningsvärda bland relativt unga. Som exempel kan nämnas att år 2005 var det i åldersgruppen 30 till 39 år 117 kvinnor på 100 000 i befolkningen som beviljades sjukersättning på grund av sjukdomar i mjukvävnader jämfört med endast 15 män per 100 000 i befolkningen (se bilaga 6). Ökningen av antalet kvinnor som nybeviljats inom diagnosen har dominerats av ökningarna i de yngre åldrarna. Antalet mer än tredubblades mellan 1987 och 2005 för kvinnor i åldern 20 till 39 år. Även bland män skedde vissa ökningarna bland personer i åldern 20 till 39 år.

Artros

Mellan åren 1987 och 2005 bestod 14 procent av nybeviljandet inom rörelseorganens sjukdomar av underdiagnosen artros, vilket motsvarar nästan 6 procent av det totala nybeviljandet. Antalet nybeviljade med denna diagnos har varierat mycket mellan åren men låg år 2005 på en nivå nästan identisk med den som rådde 1987. Bakom denna utveckling döljer sig återigen väsentliga skillnader mellan kvinnor och män. Under perioden steg antalet kvinnor som nybeviljades förtidspension eller sjuk- och aktivitetsersättning på grund av artros med sammanlagt 15 procent medan antalet män minskade i samma utsträckning. Även i detta fall har det skett kraftiga minskningar bland i synnerhet äldre män.

Bilaga 1

Klassifikation av sjukdomar

De diagnoser som ligger till grund för förtidspension och sjuk- och aktivitetsersättning finns förtecknade i Socialstyrelsens *Klassifikation av sjukdomar och hälsoproblem*¹⁰ som i sin tur baseras på WHO:s klassifikation, International Classification of Diseases, ICD. I denna studie har två förteckningar varit aktuella: ICD-9 för åren 1987 till 1996 och ICD-10 för resterande år. Klassifikationen är uppdelad på kapitelnivå och undergruppsnivå med tillhörande diagnoskod.

Klassificeringen av sjukdomar genomgår konstanta förändringar till följd av faktorer såsom den medicinska utvecklingen, upptäckten av nya sjukdomar samt ändringar i synen på hur vissa sjukdomar bör klassificeras. Allt detta medför att jämförelser över tid försvåras. Med varje ny förteckning har det introducerats en del ändringar både inom och mellan diagnosgrupperna. De flesta revideringar som skett mellan de aktuella förteckningarna har varit på undergruppsnivå men det har även skett en del förändringar som rör kapitlen.

I syfte att studera hur diagnospanoramats utveckling de senaste 20 åren har justeringar gjorts för att öka jämförbarheten. Med den senaste klassifikationen, ICD-10, som utgångspunkt har diagnoskoderna använts för att gruppera om diagnoserna i över tiden jämförbara grupper. Hur diagnoserna har kodats framgår av diagnosförteckningen i bilaga 2. Kapitel tillhörigheten för vissa undergruppsdiagnoser har kodats om i enlighet med klassifikationsändringar mellan åren. Vidare har namn på en del diagnosgrupper ändrats för att få enhetliga beteckningar över åren, återigen med ICD-10 som utgångspunkt. Diagnosindelningarna är dock inte identiska med ICD-10 utan har skapats för att maximera jämförbarheten över tid mellan de mest vanligt förekommande underdiagnoserna inom respektive kapitel.

¹⁰ *Klassifikation av sjukdomar och hälsoproblem. Systematisk förteckning.* Socialstyrelsen 1987, 1997.

Bilaga 2

Diagnosförteckning

Diagnos	Diagnoskod	
	1987	1997
<u>Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven</u>	710-739, 274, 446	M00-M99
Inflammatoriska polyartriter	274, 712, 714, 716	M05, M06, M08, M10-M13
Reumatoid artrit	714	M05, M06
Gikt	274	M10
Andra kristallartropatier (exkl. gikt)	712	M11
Artros	715	M15-M19
Ryggsjukdomar	720-724, 737	M40, M41, M43-M48, M50-M54
Pelvospondylit och andra inflammatoriska sjukdomar i ryggraden	720	M45, M46
Spondylos och besläktade sjukdomar	721	M47, M48
Sjukdomar i ben- och broskvävnader (exkl. osteomalaci)	730-733	M42, M80-M82, M84-M94
Vissa förvärvade deformiteter i muskuloskeletala systemet och bindväven	734-736, 738	M20, M21, M95
Förvärvade deformiteter i fingrar, tår och extremiteter	734-736	M20, M21
Andra förvärvade deformiteter i muskuloskeletala systemet och bindväven	738	M95
Vissa sjukdomar i mjukvävnader	726-729	M60-M63, M65-M75, M76, M77, M79
Entesopatier (tendinit, bursit m.m.)	726	M76, M77
Andra sjukdomar i mjukvävnader	727, 729	M65-M75, M79
Muskelsjukdomar	728	M60-M63
<u>Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar</u>	290-319	F00-F99
Organiska psykiska störningar	290, 293, 294, 310	F00-F09
Demens	290	F00, F01, F03
Förstämmningssyndrom	296, 311	F30-F39
Depressioner	–	F32, F33
Affektiva psykoser (296)	296	–
Psykiska störningar och beteendestörningar orsakade av alkohol och droger	291, 292, 303-305	F10-F19
Schizofreni, vanföreställningssyndrom m.m. (295, 297)	295, 297	F20-F25
Neurotiska syndrom m.m.	300, 308, 309	F40-F48
Anpassningsstörningar och reaktion på svår stress	308, 309	F43
Personlighetsstörningar	301	F60, F61
Psykisk utvecklingsstörning	317-319	F70-F79
Störningar av psykisk utveckling	315	F80-F83, F88, F89
Genomgripande utvecklingsstörningar		F84
Hyperaktivitetsstörningar	314	F90

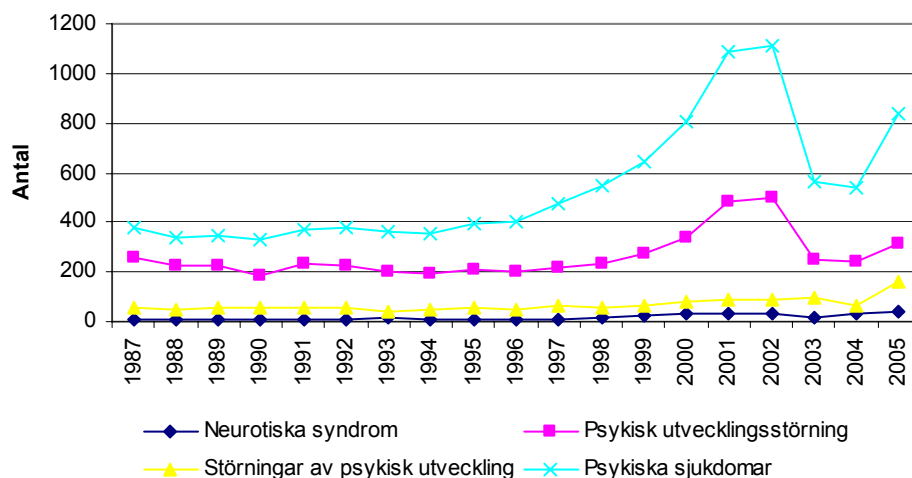
Bilaga 3

Nybeviljade förtidspensioner och aktivitetsersättningar bland 16–19-åringar med psykiska sjukdomar

De personer som tidigare beviljats förtidspension och numera aktivitetsersättning redan i åldern 16 till 19 år utgör en på många sätt speciell grupp vars nybeviljande nästan uteslutande har medfödda orsaker. Merparten av dem som nybeviljas återfinns inom diagnosgruppen psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar. Under perioden 1987 till 2005 var diagnosgruppens andel av det totala nybeviljandet drygt 60 procent. Andelen med psykiska sjukdomar ökade dessutom mellan dessa år och 2005 låg psykiska diagnoser bakom mer än 75 procent av de aktivitetsersättningar som nybeviljades personer i åldern 19 år. Det totala nybeviljandet av förtidspension och aktivitetsersättning inom åldersgruppen ökade betydligt mellan åren 1987 och 2005. Ökningen var stor bland såväl kvinnor som män och år 2005 var det den enda åldersgruppen där antalet män översteg antalet kvinnor. Det är i huvudsak ökningar i nybeviljandet på grund av psykiska sjukdomar som legat bakom den generella uppgången. Mellan åren 1987 och 2005 fördubblades antalet 16–19-åringar som nybeviljades inom diagnosgruppen.

I nedanstående figur redovisas utvecklingen av nybeviljandet inom psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar tillsammans med utvecklingen av de i sammanhanget relevanta underdiagnoserna. Som framgår är den enskilt största diagnosen psykisk utvecklingsstörning som under de aktuella åren legat bakom mer än hälften av de nybeviljanden som skett på grund av psykiska sjukdomar. Som går att utläsa i figuren var nybeviljandet på grund av psykiska sjukdomar tämligen oförändrat från år till år fram till 1998. 1990-talets andra hälft präglades dock av påtagliga ökningar för både kvinnor och män. Under dessa år ökade diagnosgruppen psykisk utvecklingsstörning och gruppen störningar av psykisk utveckling. Den sistnämnda underdiagnosen består bland annat av inlärningssvårigheter.

Figur Nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar inom diagnosen psykiska sjukdomar bland 16–19-åringar åren 1987–2005

Anm. Övergången till sjuk- och aktivitetsersättningssystemet innebar ändrade åldersregler. Nybeviljandet i gruppen bestående av 16–18-åringar har därför varit mycket liten sedan år 2003 och syns i den kraftiga minskningen mellan åren 2002 och 2003. I takt med att de som vid övergången var i åldern 16 till 18 år har fyllt 19 år har nybeviljandet i åldersgruppen 16–19 år ökat.

Vad som inte framgår av ovanstående figur är att det även skett en kraftig uppgång i ett antal diagnoser som tillkom först år 1997 i samband med ICD-10. Den diagnosgrupp som stod för den största ökningen var genomgripande utvecklingsstörning, som innefattar bland annat autism och Aspergers syndrom. Ökningar skedde även inom undergruppen hyperaktivitetsstörningar, som består av bland annat ADHD.

Antalen nybeviljade i åldern 16 till 19 år uppdelat på psykiska och muskuloskeletala diagnoser samt relevanta underdiagnoser redovisas i tabell 3.1 och 3.2.

Tabell 3.1 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, kvinnor 16–19 år

År	Muskuloskeletalasjukdomar	Psykiska sjukdomar	Neurotiska syndrom	Förstämmnings-syndrom	Schizofreni mm	Personlighetsstörningar	Psykisk utvecklingsstörning	Störningar av psykisk utveckling	Genomgripande utvecklingsstörningar	Hyperaktivitetsstörningar
1987	5,8	77,2	1,8	1,3	1,8	0,4	51,8	11,2		
1988	5,4	63,6	1,4	2,3	0,9	0,5	45,5	8,1		
1989	5,0	68,0	0,0	0,5	1,8	1,8	47,3	10,8		
1990	3,2	64,0	1,8	1,4	4,5	1,8	34,3	13,5		
1991	2,7	77,3	1,8	0,5	3,7	1,8	45,7	12,8		
1992	6,0	72,9	1,4	0,5	3,2	0,5	48,3	8,8		
1993	3,3	77,1	3,8	2,4	3,8	2,4	47,3	7,1		
1994	5,3	74,4	1,9	0,5	2,9	4,4	39,9	11,7		
1995	2,0	83,4	2,0	2,0	2,0	6,0	45,2	12,4		
1996	2,0	72,6	2,0	2,5	2,5	4,5	39,6	9,5		
1997	6,1	107,0	3,0	3,0	2,0	3,0	60,1	9,6	10,1	3,0
1998	7,1	116,5	2,5	1,5	5,1	5,6	52,7	15,2	14,2	4,6
1999	6,1	131,8	5,6	3,6	3,6	5,1	60,1	14,8	19,8	5,1
2000	7,2	175,1	10,2	7,2	3,6	5,1	75,3	17,9	31,2	6,7
2001	6,1	229,9	8,1	8,1	3,5	6,1	108,9	22,8	39,0	13,2
2002	8,5	226,9	10,5	7,5	4,5	4,5	111,7	19,4	39,4	13,0
2003	1,9	116,7	3,9	4,4	2,9	2,9	52,0	22,4	15,6	4,9
2004	4,7	115,1	8,5	4,7	2,8	4,7	50,3	10,8	14,1	7,5
2005	4,5	182,3	13,2	10,0	3,2	9,1	70,5	34,1	22,3	10,0

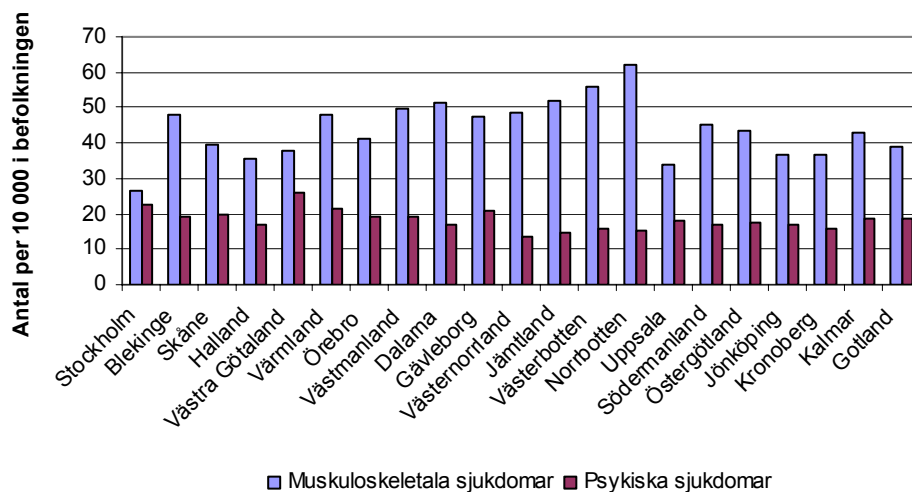
Tabell 3.2 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, män 16–19 år

År	Muskuloskeletalasjukdomar	Psykiska sjukdomar	Neurotiska syndrom	Förstämmnings-syndrom	Schizofreni mm	Personlighetsstörningar	Psykisk utvecklingsstörning	Störningar av psykisk utveckling	Genomgripande utvecklingsstörningar	Hyperaktivitetsstörningar
1987	4,3	88,5	0,9	2,1	2,6	2,1	59,2	13,2		
1988	0,9	85,3	2,1	0,9	3,0	1,3	53,6	13,7		
1989	2,1	82,5	2,6	1,3	3,0	1,7	52,0	12,9		
1990	0,9	79,5	1,3	1,7	6,0	1,3	47,7	11,2		
1991	2,6	88,5	2,6	0,9	2,2	1,3	58,4	10,9		
1992	2,7	97,9	2,7	0,0	4,4	4,4	54,1	16,0		
1993	1,8	90,8	2,7	2,7	8,5	4,5	45,9	12,6		
1994	2,3	92,6	2,3	1,4	5,6	2,8	50,9	12,0		
1995	1,9	107,6	1,9	2,4	3,3	3,8	56,6	15,1		
1996	2,4	120,7	1,9	1,4	6,2	1,4	59,9	13,8		
1997	3,8	126,0	1,0	3,4	7,2	1,4	45,7	23,1	19,7	11,5
1998	1,4	151,7	4,8	2,4	5,3	1,9	61,2	11,6	30,3	18,3
1999	2,9	187,8	5,3	3,4	4,4	5,3	75,0	17,9	42,6	20,8
2000	2,9	226,4	5,8	2,4	7,8	1,5	92,3	20,9	67,1	18,9
2001	1,4	302,3	7,2	2,4	3,4	2,9	129,4	21,6	84,3	34,5
2002	1,9	307,7	7,1	4,7	8,0	2,4	128,2	22,6	88,1	32,5
2003	0,5	149,8	4,1	4,6	3,2	0,5	65,7	23,9	28,0	16,1
2004	0,4	130,5	5,8	2,7	3,1	0,0	60,8	18,6	22,2	12,4
2005	6,0	188,0	6,5	4,3	3,9	2,2	67,5	37,4	38,7	17,6

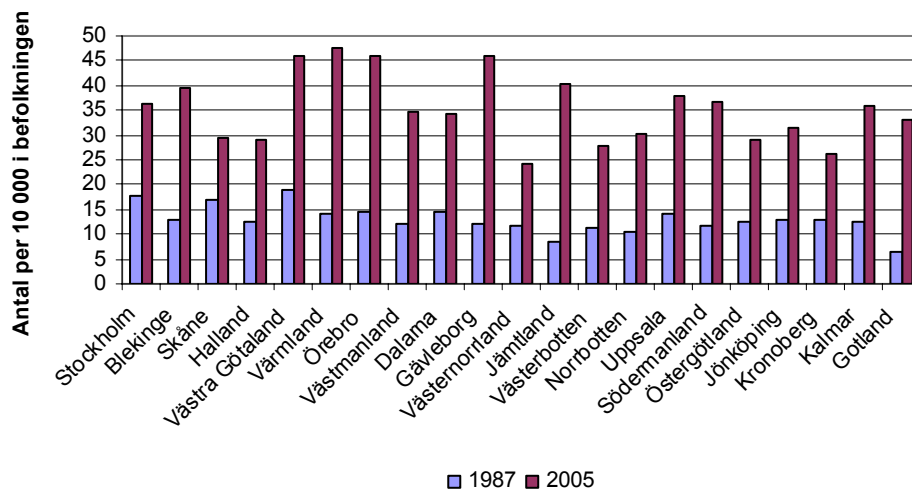
Bilaga 4

De två största diagnosgrupperna efter län

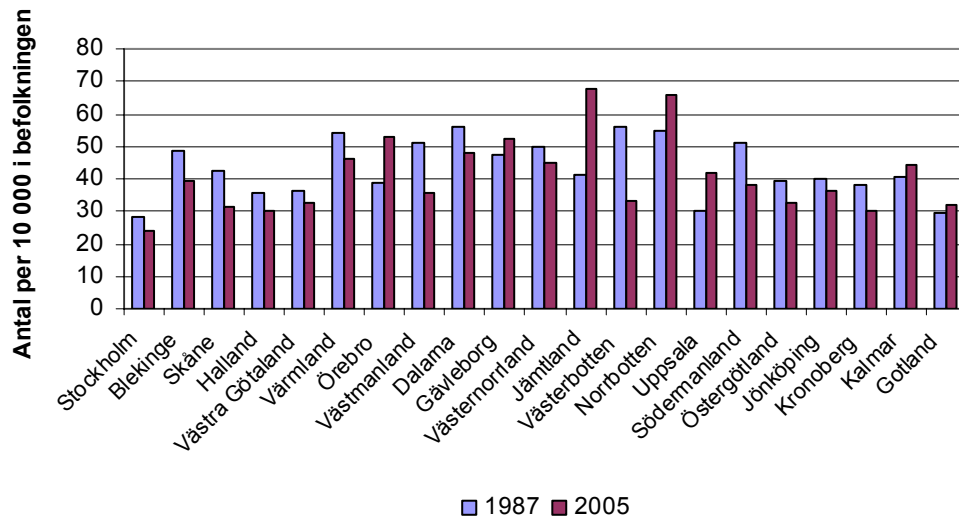
Figur 4.1 Nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar efter län åren 1987 och 2005

Figur 4.2 Nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar inom diagnosen psykiska sjukdomar efter län åren 1987 och 2005

Figur 4.3 Nybeviljandet av förtidspension och sjuk- och aktivitetsersättning inom diagnosen sjukdomar i rörelseorganen efter län åren 1987 och 2005

Bilaga 5

Nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar inom psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar efter ålder och kön

Tabell 5.1 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 10 000 i befolkningen, kvinnor 16–64 år

År	Psykiska sjukdomar	Neurotiska syndrom	Förstämnings-syndrom	Störningar orsakade av alkohol o droger	Schizofreni mm	Personlighetsstörningar
1987	154,3	83,4	16,3	7,5	11,7	9,1
1988	146,4	74,9	17,5	6,4	12,7	10,5
1989	135,8	69,7	16,7	6,4	10,9	9,5
1990	130,3	64,4	16,4	5,4	11,8	10,0
1991	138,4	64,1	17,5	6,2	13,1	11,6
1992	182,6	84,0	24,2	9,9	15,2	17,5
1993	213,1	94,5	33,1	9,5	18,5	21,7
1994	163,6	65,8	28,8	6,6	15,5	16,3
1995	144,8	60,0	26,2	5,3	11,6	14,1
1996	162,4	63,5	33,2	6,6	12,7	15,7
1997	150,1	52,0	35,2	5,3	12,9	14,3
1998	152,8	48,6	42,1	5,9	14,1	13,5
1999	192,1	65,6	57,2	6,9	15,1	15,3
2000	239,9	82,8	80,6	8,8	14,6	16,5
2001	287,2	105,2	98,2	10,3	14,6	16,4
2002	372,7	138,2	150,5	9,9	13,1	18,2
2003	403,5	158,7	161,8	10,0	13,9	17,1
2004	533,2	217,2	222,2	9,8	16,3	18,9
2005	469,1	192,1	193,6	8,8	13,1	16,1

Tabell 5.2 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, kvinnor 20–29 år

År	Psykiska sjukdomar	Neurotiska syndrom	Förstämnings-syndrom	Störningar orsakade av alkohol o droger	Schizofreni mm	Personlighetsstörningar
1987	55,3	17,0	6,4	1,4	10,3	7,6
1988	51,1	14,5	3,0	0,9	8,6	10,0
1989	43,7	13,0	3,6	1,2	8,3	6,4
1990	43,7	11,3	2,4	0,7	7,9	9,4
1991	48,3	11,9	3,6	1,5	7,6	10,2
1992	74,1	18,2	5,1	2,7	11,4	17,3
1993	93,0	22,4	8,2	2,3	15,1	21,4
1994	72,5	14,7	8,2	2,0	12,9	15,7
1995	67,6	17,9	5,1	1,5	8,8	16,4
1996	81,0	19,9	8,8	2,6	9,1	16,8
1997	75,3	17,4	9,4	1,0	8,9	11,3
1998	84,9	18,4	7,1	0,4	9,6	15,2
1999	100,2	22,8	11,0	2,2	10,4	16,5
2000	118,1	28,0	18,0	2,7	9,3	18,6
2001	128,0	33,5	17,2	3,7	9,1	20,0
2002	142,4	36,3	31,7	4,3	9,0	18,7
2003	184,8	47,5	34,8	2,5	9,1	23,3
2004	271,8	81,1	51,2	3,2	14,3	32,8
2005	266,1	86,3	61,5	2,7	11,5	30,9

Tabell 5.3 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, kvinnor 30–39 år

År	Psykiska sjukdomar	Neurotiska syndrom	Förstämnings-syndrom	Störningar orsakade av alkohol o droger	Schizofreni mm	Personlighetsstörningar
1987	120,9	61,5	9,5	7,6	14,2	12,0
1988	118,9	52,5	9,9	7,0	16,1	16,3
1989	107,1	50,5	10,8	6,4	13,7	13,0
1990	101,1	40,4	10,7	4,5	16,8	14,5
1991	119,1	46,9	12,1	7,2	16,9	18,4
1992	161,3	65,4	14,8	12,1	21,3	25,5
1993	201,4	81,5	21,7	11,9	24,0	33,3
1994	154,9	57,9	21,4	6,9	19,2	24,2
1995	131,6	49,0	21,2	5,0	16,1	18,8
1996	147,1	50,4	26,5	6,5	17,2	20,9
1997	143,7	49,1	23,4	7,0	17,4	22,6
1998	144,2	48,5	27,2	7,1	19,3	19,8
1999	169,5	63,3	34,8	6,4	19,5	20,6
2000	210,0	78,7	54,2	8,7	20,8	21,3
2001	229,2	85,6	59,2	9,7	18,8	25,6
2002	296,9	124,5	89,8	8,4	16,6	27,6
2003	325,7	133,6	108,4	7,7	15,9	27,4
2004	442,5	182,8	163,7	9,4	18,1	27,5
2005	401,6	174,8	154,0	6,8	13,3	20,0

Tabell 5.4 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, kvinnor 40–49 år

År	Psykiska sjukdomar	Neurotiska syndrom	Förstämnings-syndrom	Störningar orsakade av alkohol o droger	Schizofreni mm	Personlighetsstörningar
1987	183,9	104,5	19,3	11,7	15,1	12,6
1988	185,7	101,5	23,5	10,8	16,2	12,2
1989	167,0	89,8	17,9	12,0	12,5	15,4
1990	161,1	82,4	20,3	10,4	14,0	12,5
1991	169,7	86,4	20,0	10,7	15,6	14,8
1992	238,2	119,3	31,5	17,4	18,7	21,6
1993	287,8	138,2	45,4	17,3	25,0	27,8
1994	211,9	93,7	38,5	10,0	18,4	22,7
1995	182,8	76,7	39,7	8,6	14,5	17,3
1996	192,9	82,4	38,4	10,1	15,7	18,5
1997	194,1	77,5	46,6	8,7	17,2	19,9
1998	191,8	71,4	54,5	11,0	19,3	15,4
1999	244,1	95,1	71,3	13,2	19,7	21,6
2000	286,8	114,6	90,7	13,8	19,7	22,6
2001	354,8	146,8	125,1	18,9	21,7	18,6
2002	454,2	184,2	181,3	18,2	17,7	26,4
2003	480,9	202,4	197,2	18,2	18,5	19,4
2004	681,1	299,1	292,6	14,5	26,2	19,7
2005	602,3	256,0	267,1	15,9	19,8	16,3

Tabell 5.5 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, kvinnor 50–54 år

År	Psykiska sjukdomar	Neurotiska syndrom	Förstämnings-syndrom	Störningar orsakade av alkohol o droger	Schizofreni mm	Personlighetsstörningar
1987	243,3	149,4	25,1	15,4	14,4	11,2
1988	225,7	127,3	31,3	12,9	21,6	9,2
1989	208,0	113,0	31,1	9,9	15,3	8,1
1990	202,2	122,1	25,7	9,3	12,8	10,6
1991	207,6	105,8	37,6	6,0	19,9	11,2
1992	272,3	131,2	49,4	12,0	17,8	21,2
1993	328,6	161,7	65,4	14,3	22,6	19,4
1994	238,0	103,2	55,0	12,8	20,3	12,4
1995	206,2	106,8	37,6	9,9	11,7	12,8
1996	231,3	100,9	59,2	8,1	15,5	14,8
1997	192,9	68,9	64,4	7,1	16,5	12,3
1998	219,1	76,7	85,9	10,4	16,4	11,7
1999	269,4	107,5	99,1	10,6	19,1	13,1
2000	324,5	121,7	133,3	16,4	15,4	11,9
2001	381,8	152,3	168,3	15,7	14,7	7,4
2002	523,2	209,3	242,9	15,3	13,7	12,1
2003	565,1	242,3	241,9	19,6	17,3	13,3
2004	748,9	329,1	347,8	18,4	15,3	10,5
2005	639,4	268,6	308,2	15,1	17,9	8,6

Tabell 5.6 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, kvinnor 55–59 år

År	Psykiska sjukdomar	Neurotiska syndrom	Förstämnings-syndrom	Störningar orsakade av alkohol o droger	Schizofreni mm	Personlighetsstörningar
1987	321,4	201,1	40,8	15,3	14,4	9,9
1988	290,9	181,2	40,7	8,2	13,7	11,9
1989	262,5	158,6	40,4	9,7	10,7	7,4
1990	240,8	137,0	40,4	8,9	15,0	7,0
1991	248,5	143,6	35,9	9,9	18,4	5,2
1992	304,7	166,1	54,2	11,8	15,1	11,3
1993	335,0	187,3	62,9	7,9	14,0	10,7
1994	279,4	137,7	61,1	10,5	18,2	8,7
1995	233,3	118,2	55,5	5,8	13,4	6,7
1996	269,0	126,2	69,9	9,6	9,2	12,7
1997	206,2	79,4	72,2	4,6	12,2	10,1
1998	212,8	72,3	94,3	6,0	12,0	7,2
1999	284,7	97,1	132,6	8,0	15,7	7,6
2000	367,1	130,5	177,8	12,3	13,7	10,8
2001	449,0	183,8	199,5	11,3	13,7	13,0
2002	612,3	230,3	321,1	12,2	13,5	9,9
2003	658,6	271,6	324,2	10,9	15,7	6,7
2004	797,5	343,3	387,3	12,0	13,6	8,2
2005	664,1	292,9	316,1	10,5	11,8	6,4

Tabell 5.7 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 10 000 i befolkningen, kvinnor 60–64 år

År	Psykiska sjukdomar	Neurotiska syndrom	Förstämnings-syndrom	Störningar orsakade av alkohol o droger	Schizofreni mm	Personlighetsstörningar
1987	239,6	153,5	33,1	4,6	5,5	3,4
1988	221,4	135,0	37,0	5,6	7,7	2,6
1989	232,0	150,5	40,9	2,6	10,1	3,1
1990	234,9	150,2	40,4	4,0	6,3	2,7
1991	222,2	127,2	39,5	5,9	8,2	4,1
1992	265,6	161,1	46,0	7,8	8,7	3,7
1993	237,2	120,9	59,1	4,7	8,9	7,0
1994	175,9	90,5	39,3	3,3	7,1	2,4
1995	170,1	91,5	36,9	5,3	6,2	2,4
1996	215,4	104,6	56,9	8,7	11,1	4,8
1997	161,6	72,6	52,4	4,8	4,3	1,4
1998	113,1	38,5	53,7	0,5	3,8	3,3
1999	179,9	56,8	96,5	2,3	6,5	2,3
2000	279,1	95,3	150,3	3,2	6,4	5,5
2001	364,4	142,2	181,1	5,4	8,9	3,6
2002	514,9	190,6	287,4	3,9	8,2	3,0
2003	609,5	243,9	315,4	7,8	11,1	2,5
2004	724,4	281,1	386,5	9,0	9,0	2,7
2005	548,0	243,0	262,6	8,1	5,2	3,3

Tabell 5.8 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 10 000 i befolkningen, män 16–64 år

År	Psykiska sjukdomar	Neurotiska syndrom	Förstämnings-syndrom	Störningar orsakade av alkohol o droger	Schizofreni mm	Personlighetsstörningar
1987	159,2	54,3	11,2	35,3	17,8	16,2
1988	147,7	51,1	11,9	29,9	16,6	15,1
1989	138,3	45,9	13,4	28,1	15,0	14,0
1990	137,1	42,8	13,9	27,5	17,0	14,5
1991	155,7	48,1	16,8	31,4	18,2	17,7
1992	197,3	59,6	21,7	38,6	25,5	24,1
1993	219,8	69,2	24,6	39,0	28,1	27,5
1994	167,5	49,3	23,2	25,2	22,6	20,6
1995	140,7	39,6	19,3	21,3	16,8	19,0
1996	158,9	42,9	24,7	20,9	20,6	20,7
1997	142,2	35,3	24,7	18,3	18,3	16,7
1998	144,1	28,9	31,9	19,1	17,3	15,5
1999	170,4	35,0	40,3	23,6	18,7	16,2
2000	200,0	43,1	47,8	27,4	19,1	17,7
2001	235,6	56,9	61,9	28,6	18,3	17,1
2002	266,9	72,8	78,1	28,9	17,4	17,6
2003	263,4	75,2	77,9	27,1	17,0	17,4
2004	314,0	92,2	105,2	30,0	19,6	15,6
2005	283,6	85,7	91,4	23,7	16,4	14,0

Tabell 5.9 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, män 20–29 år

År	Psykiska sjukdomar	Neurotiska syndrom	Förstämnings-syndrom	Störningar orsakade av alkohol o droger	Schizofreni mm	Personlighetsstörningar
1987	72,3	12,2	2,7	4,9	22,6	16,7
1988	62,1	10,5	2,5	4,5	18,6	13,3
1989	52,6	10,5	2,0	3,6	15,1	11,3
1990	56,0	8,6	1,9	4,2	17,9	12,7
1991	66,2	12,1	3,1	3,7	20,6	13,3
1992	91,2	14,7	6,2	5,7	29,9	18,7
1993	107,1	19,6	7,6	6,7	31,6	22,3
1994	85,7	13,4	6,9	5,0	23,2	18,5
1995	73,5	9,6	5,0	4,4	19,1	16,7
1996	84,1	13,0	4,8	2,5	21,6	17,8
1997	83,1	10,6	5,5	4,2	18,6	14,4
1998	82,7	12,3	5,8	3,9	18,4	10,7
1999	93,6	10,9	8,3	4,8	19,5	14,2
2000	110,4	14,6	9,5	6,1	20,5	12,4
2001	118,8	21,7	11,2	5,2	19,6	10,9
2002	139,0	28,0	13,7	9,6	20,0	15,9
2003	163,0	28,4	18,2	8,0	20,2	12,6
2004	212,2	44,7	27,9	10,7	24,3	15,4
2005	214,9	46,6	32,6	10,5	23,1	15,2

Tabell 5.10 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, män 30–39 år

År	Psykiska sjukdomar	Neurotiska syndrom	Förstämnings-syndrom	Störningar orsakade av alkohol o droger	Schizofreni mm	Personlighetsstörningar
1987	137,8	38,2	6,8	30,1	25,6	22,4
1988	133,8	38,5	6,4	26,1	27,5	24,0
1989	128,5	34,7	7,3	24,7	24,7	23,6
1990	122,6	27,9	8,7	21,6	26,9	23,9
1991	154,4	39,0	12,1	29,9	30,2	29,1
1992	209,2	55,4	12,8	35,8	42,7	42,0
1993	232,2	60,9	15,5	39,0	47,5	46,0
1994	170,8	45,1	13,3	20,8	35,6	37,1
1995	136,4	37,0	11,3	18,9	27,6	27,2
1996	151,6	38,9	15,0	17,6	32,6	30,5
1997	132,1	28,9	15,3	18,1	26,5	22,7
1998	134,3	28,1	16,6	17,5	27,1	23,8
1999	155,5	37,8	20,6	18,5	29,8	22,9
2000	171,6	39,2	25,3	21,8	27,6	26,7
2001	198,6	53,4	33,0	23,2	27,6	27,9
2002	205,5	59,9	44,5	19,3	23,5	24,3
2003	203,8	62,0	40,2	17,9	22,4	23,5
2004	246,8	77,3	65,7	16,8	26,2	22,5
2005	224,7	76,1	57,9	14,6	19,9	19,3

Tabell 5.11 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, män 40–49 år

År	Psykiska sjukdomar	Neurotiska syndrom	Förstämnings-syndrom	Störningar orsakade av alkohol o droger	Schizofreni mm	Personlighetsstörningar
1987	175,3	59,6	10,7	53,4	17,4	18,9
1988	163,9	58,4	11,3	43,4	17,1	19,8
1989	155,5	52,4	11,7	40,5	16,8	17,5
1990	155,7	49,3	13,1	43,3	16,3	18,2
1991	176,9	51,5	19,9	48,7	19,3	22,3
1992	231,6	71,3	28,0	59,0	25,0	29,5
1993	271,4	87,5	32,7	60,1	27,3	36,0
1994	194,9	57,1	29,7	38,4	26,3	22,6
1995	170,3	52,1	26,6	31,0	19,1	25,2
1996	190,4	54,2	31,9	34,4	22,6	29,8
1997	170,7	48,9	29,1	29,1	20,2	24,4
1998	175,2	41,7	38,2	33,1	18,9	24,4
1999	206,7	49,6	49,8	41,5	21,4	22,2
2000	244,4	62,4	58,6	46,0	24,4	26,6
2001	268,9	83,0	65,0	46,9	22,5	23,7
2002	308,2	95,2	84,6	46,1	23,9	28,1
2003	315,7	101,2	88,8	41,1	23,1	28,7
2004	379,1	131,7	123,4	43,5	23,3	23,2
2005	324,9	113,5	111,6	33,0	18,6	18,8

Tabell 5.12 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, män 50–54 år

År	Psykiska sjukdomar	Neurotiska syndrom	Förstämnings-syndrom	Störningar orsakade av alkohol o droger	Schizofreni mm	Personlighetsstörningar
1987	262,0	97,7	18,6	83,8	17,7	22,8
1988	221,0	85,1	27,9	59,9	14,6	12,4
1989	202,3	71,3	33,0	57,9	8,5	12,0
1990	208,2	74,0	22,6	59,7	16,1	17,0
1991	247,7	77,8	35,9	76,9	12,7	19,4
1992	277,6	92,0	38,3	74,2	19,8	21,0
1993	304,2	117,0	41,8	68,7	19,6	24,5
1994	235,5	84,9	39,6	46,1	21,0	18,9
1995	192,0	67,8	32,2	43,8	12,3	13,7
1996	210,3	62,0	44,1	38,3	16,5	18,2
1997	176,6	44,8	49,8	29,1	15,3	17,5
1998	180,0	40,1	58,2	30,9	13,8	13,5
1999	227,8	52,7	83,8	38,1	14,6	13,4
2000	258,4	60,2	89,7	50,1	13,8	18,1
2001	288,4	66,7	107,4	53,9	14,7	16,0
2002	327,8	116,3	121,4	44,7	10,9	12,8
2003	345,4	118,4	124,9	46,6	12,1	19,6
2004	434,4	131,2	184,1	58,6	16,6	12,0
2005	373,0	113,1	157,3	45,2	17,6	14,9

Tabell 5.13 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, män 55–59 år

År	Psykiska sjukdomar	Neurotiska syndrom	Förstämnings-syndrom	Störningar orsakade av alkohol o droger	Schizofreni mm	Personlighetsstörningar
1987	295,9	132,6	31,3	73,8	11,7	10,7
1988	304,6	135,7	38,9	77,3	5,7	10,4
1989	269,8	112,6	43,1	65,2	9,1	9,1
1990	272,2	119,0	47,7	52,5	14,5	5,3
1991	262,4	113,1	42,0	50,3	10,1	12,6
1992	330,4	134,7	56,8	76,0	12,5	14,9
1993	381,7	162,0	60,5	75,6	17,5	17,5
1994	283,5	115,8	63,0	51,0	9,2	10,1
1995	227,9	82,1	48,0	41,3	4,5	18,4
1996	228,9	86,6	57,4	31,8	12,2	12,2
1997	194,8	67,7	54,4	30,7	13,7	9,1
1998	200,3	47,0	86,5	29,6	7,9	6,7
1999	228,5	52,7	89,7	39,3	10,8	10,5
2000	276,2	71,5	112,0	41,6	9,9	9,9
2001	346,0	87,8	159,2	43,7	11,7	12,7
2002	417,6	125,5	193,7	51,8	8,0	10,6
2003	384,5	112,5	174,7	46,5	9,7	9,4
2004	452,4	133,7	206,2	53,4	15,0	11,6
2005	384,9	130,6	167,1	40,9	7,6	8,8

Tabell 5.14 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 10 000 i befolkningen, män 60–64 år

År	Psykiska sjukdomar	Neurotiska syndrom	Förstämnings-syndrom	Störningar orsakade av alkohol o droger	Schizofreni mm	Personlighetsstörningar
1987	251,3	136,6	30,9	36,3	6,7	4,9
1988	218,1	113,9	24,9	28,6	6,0	4,6
1989	222,7	114,4	31,7	33,6	7,1	4,7
1990	213,1	103,2	36,6	35,2	4,3	2,9
1991	225,7	124,1	33,2	28,8	4,4	5,4
1992	257,5	120,1	43,5	43,5	6,9	6,4
1993	230,7	103,8	43,1	38,6	6,5	1,5
1994	185,0	77,9	41,5	29,8	5,1	3,0
1995	130,9	52,8	32,5	17,2	3,6	5,1
1996	190,4	75,2	50,3	26,9	5,1	4,6
1997	161,4	68,6	44,9	14,6	7,6	4,0
1998	122,3	25,7	55,9	12,4	7,9	4,0
1999	141,4	29,8	66,4	18,8	5,8	5,8
2000	185,0	49,8	82,2	21,6	6,1	5,2
2001	261,1	76,9	126,0	23,2	5,0	4,1
2002	317,4	89,3	163,9	31,6	6,9	5,6
2003	359,6	112,0	165,6	34,6	7,8	7,8
2004	392,4	115,6	196,6	35,8	8,2	4,3
2005	332,7	109,2	156,1	27,1	9,5	3,3

Bilaga 6

Nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar inom sjukdomar i rörelseorganen (sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven) efter ålder och kön

Tabell 6.1 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 10 000 i befolkningen, kvinnor 16–64 år

År	Muskuloskeletala sjukdomar	Ryggsjukdomar o liknande	Vissa sjukdomar i mjukvävnader	Artros	Inflammatoriska polyartriter
1987	486,9	211,1	112,8	54,4	33,9
1988	541,7	279,5	114,8	66,8	33,4
1989	562,6	292,0	132,9	63,0	27,1
1990	563,2	287,3	145,0	60,7	26,8
1991	541,9	269,9	147,0	57,3	26,8
1992	680,9	325,3	195,2	75,7	31,4
1993	717,5	337,0	213,8	71,2	39,3
1994	452,5	204,0	124,4	53,8	30,4
1995	365,7	163,3	103,8	44,1	22,4
1996	418,6	183,8	119,0	53,3	26,4
1997	338,4	145,7	100,0	42,9	22,4
1998	283,9	117,8	91,1	33,8	17,9
1999	364,3	148,9	118,9	46,0	22,0
2000	454,0	188,8	146,9	57,0	27,5
2001	518,3	214,7	174,0	66,2	25,9
2002	607,7	251,7	203,9	76,5	29,8
2003	558,9	221,7	189,7	75,0	28,1
2004	627,6	245,7	213,9	82,9	31,8
2005	477,1	189,5	157,9	62,2	25,7

Tabell 6.2 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, kvinnor 20–29 år

År	Muskuloskeletala sjukdomar	Ryggsjukdomar o liknande	Vissa sjukdomar i mjukvävnader	Inflammatoriska polyartriter
1987	19,3	6,9	4,1	4,6
1988	19,6	9,1	4,6	3,9
1989	26,3	10,4	7,5	4,0
1990	24,8	10,6	8,2	1,9
1991	19,3	7,1	6,9	3,1
1992	28,6	11,6	8,6	3,4
1993	46,2	17,9	16,4	6,4
1994	35,0	13,4	12,1	4,5
1995	23,8	9,5	6,3	3,6
1996	30,9	11,5	8,9	4,8
1997	27,0	10,1	8,9	3,5
1998	26,2	9,0	11,2	2,5
1999	29,6	11,5	10,1	3,6
2000	32,9	11,6	13,5	3,5
2001	34,8	13,7	12,9	2,4
2002	43,1	17,6	18,2	3,2
2003	36,5	14,8	13,8	3,2
2004	57,6	20,8	26,2	3,1
2005	47,0	21,0	15,5	5,0

Diagnosen artros redovisas inte för denna åldersgrupp eftersom nybeviljandet under alla år varit litet.

Tabell 6.3 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, kvinnor 30–39 år

År	Muskuloskeletala sjukdomar	Ryggsjukdomar o liknande	Vissa sjukdomar i mjukvävnader	Artros	Inflammatoriska polyartriter
1987	116,1	47,6	34,6	3,0	12,5
1988	139,1	65,7	43,7	2,6	13,5
1989	147,4	74,7	43,6	2,8	10,9
1990	145,7	69,8	51,6	2,1	8,7
1991	162,2	79,2	57,3	1,2	10,7
1992	197,7	86,4	83,4	2,3	9,7
1993	285,7	128,9	108,1	3,7	17,2
1994	182,9	85,7	64,3	2,6	14,0
1995	140,1	60,6	52,6	2,4	10,8
1996	159,3	70,0	60,8	1,4	11,9
1997	140,3	56,6	58,1	2,7	10,7
1998	132,6	54,8	56,4	3,5	6,8
1999	163,8	64,3	72,7	2,5	11,2
2000	199,1	78,6	87,6	2,5	12,1
2001	235,0	94,0	107,5	2,9	11,7
2002	289,8	113,2	130,1	3,4	16,6
2003	274,0	114,2	121,6	3,4	13,4
2004	333,7	134,9	144,6	4,5	16,5
2005	261,9	103,1	116,9	3,7	13,5

Tabell 6.4 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, kvinnor 40–49 år

År	Muskuloskeletala sjukdomar	Ryggsjukdomar o liknande	Vissa sjukdomar i mjukvävnader	Artros	Inflammatoriska polyartriter
1987	424,7	190,2	123,7	17,3	33,3
1988	455,0	237,4	128,6	19,3	31,0
1989	475,1	252,4	148,4	13,4	23,2
1990	493,7	251,6	164,6	14,9	27,9
1991	484,4	236,1	174,9	16,4	24,4
1992	642,2	302,9	250,6	18,5	30,3
1993	823,1	388,9	303,8	30,7	44,8
1994	461,9	214,3	156,7	18,9	34,3
1995	381,3	173,2	146,7	14,7	21,8
1996	414,9	189,4	152,6	17,1	26,4
1997	325,4	147,2	122,7	14,2	20,5
1998	300,9	123,0	123,0	9,8	21,3
1999	362,1	141,6	152,2	15,1	22,6
2000	466,5	190,6	196,1	19,7	28,9
2001	512,7	220,6	210,4	21,0	26,6
2002	630,6	268,6	266,3	28,6	28,0
2003	581,9	241,0	250,3	27,4	22,9
2004	707,5	296,1	299,7	29,9	30,8
2005	539,2	229,7	222,3	21,3	26,2

Tabell 6.5 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, kvinnor 50–54 år

År	Muskuloskeletala sjukdomar	Ryggsjukdomar o liknande	Vissa sjukdomar i mjukvävnader	Artros	Inflammatoriska polyartriter
1987	1008,8	440,2	270,8	92,1	60,0
1988	1115,1	604,5	271,7	91,5	66,7
1989	1151,6	627,6	309,7	87,3	48,6
1990	1132,9	606,3	340,7	71,7	46,0
1991	1090,0	559,5	329,0	81,6	50,1
1992	1352,0	663,3	422,2	108,3	68,5
1993	1433,4	682,6	463,0	118,9	79,7
1994	793,6	358,2	245,2	71,2	53,5
1995	658,0	281,8	201,6	63,5	49,7
1996	735,3	325,5	234,3	69,9	48,8
1997	564,5	225,3	194,2	53,7	45,6
1998	506,1	207,8	171,1	51,8	37,6
1999	642,5	272,5	227,8	59,7	38,7
2000	769,8	326,1	264,8	75,2	51,9
2001	885,8	374,4	320,6	89,6	44,8
2002	961,7	404,2	347,8	97,5	44,7
2003	902,2	350,8	335,4	94,2	49,3
2004	991,3	385,2	376,7	105,4	50,3
2005	752,5	304,7	269,3	77,0	45,7

Tabell 6.6 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, kvinnor 55–59 år

År	Muskuloskeletala sjukdomar	Ryggsjukdomar o liknande	Vissa sjukdomar i mjukvävnader	Artros	Inflammatoriska polyartriter
1987	1573,3	707,9	317,8	208,3	110,0
1988	1804,2	957,9	332,1	259,4	108,0
1989	1808,6	934,7	382,2	259,8	86,7
1990	1827,0	954,1	406,9	251,1	88,2
1991	1697,0	854,6	402,5	223,5	84,1
1992	2095,5	1015,7	535,0	289,6	89,6
1993	2069,3	981,1	519,4	279,0	118,8
1994	1453,6	656,4	345,1	229,3	98,9
1995	1132,0	503,3	270,0	190,8	68,5
1996	1194,9	525,8	289,1	204,8	72,9
1997	881,1	381,8	223,4	149,9	51,7
1998	815,4	342,9	216,0	138,9	47,8
1999	976,6	422,0	263,0	160,9	57,3
2000	1177,2	499,4	322,3	197,2	71,4
2001	1315,8	532,0	394,0	220,4	75,5
2002	1479,8	600,7	429,7	257,6	76,3
2003	1264,6	504,7	369,7	224,1	73,4
2004	1332,2	524,0	385,4	241,5	74,5
2005	997,1	398,9	282,4	177,3	50,3

Tabell 6.7 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, kvinnor 60 –64 år

År	Muskuloskeletala sjukdomar	Ryggsjukdomar o liknande	Vissa sjukdomar i mjukvävnader	Artros	Inflammatoriska polyartriter
1987	1628,2	675,4	310,9	268,9	93,1
1988	1835,4	908,2	286,7	368,8	90,7
1989	1988,2	1006,6	356,1	354,8	84,5
1990	2002,8	990,4	384,2	361,4	82,5
1991	1933,8	963,3	384,8	342,1	83,1
1992	2382,9	1143,8	449,2	467,6	98,5
1993	1945,8	911,2	396,1	373,6	84,8
1994	1312,2	571,3	251,3	295,3	64,5
1995	1055,5	491,1	187,3	231,4	44,1
1996	1343,8	570,0	254,9	316,1	70,3
1997	1163,5	521,4	219,8	260,2	63,0
1998	656,5	281,9	130,7	157,4	32,8
1999	972,4	383,5	211,5	252,1	48,9
2000	1215,9	511,5	253,9	297,9	57,7
2001	1378,4	568,7	313,9	341,1	49,2
2002	1604,1	674,9	360,9	366,9	72,7
2003	1508,5	564,7	351,6	381,7	70,7
2004	1556,0	560,3	348,9	410,7	81,1
2005	1147,4	410,6	249,3	305,8	63,1

Tabell 6.8 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, män 19–64 år

År	Muskuloskeletala sjukdomar	Ryggsjukdomar o liknande	Vissa sjukdomar i mjukvävnader	Artros	Inflammatoriska polyartriter
1987	334,4	159,3	59,5	48,5	16,9
1988	359,9	210,0	50,4	56,1	14,6
1989	356,1	213,6	50,6	53,5	11,9
1990	344,1	205,3	52,8	49,8	12,6
1991	350,6	209,2	53,8	49,4	12,1
1992	455,4	266,1	69,8	70,6	15,6
1993	521,0	300,2	83,5	77,2	19,2
1994	310,1	177,7	45,4	48,9	12,4
1995	241,7	142,3	32,8	38,6	10,1
1996	274,4	159,4	40,0	44,2	10,9
1997	229,0	132,2	33,5	37,1	8,7
1998	164,7	95,4	24,0	25,5	6,9
1999	193,1	111,1	29,6	32,9	7,3
2000	234,5	134,4	36,7	38,5	9,4
2001	275,6	159,4	42,1	47,5	8,5
2002	324,6	184,0	51,7	56,7	11,5
2003	294,1	166,4	47,5	51,2	9,2
2004	323,2	178,1	54,8	55,4	11,4
2005	253,8	142,1	43,1	40,7	7,9

Tabell 6.9 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, män 20–29 år

År	Muskuloskeletala sjukdomar	Ryggsjukdomar o liknande	Vissa sjukdomar i mjukvävnader	Inflammatoriska polyartriter
1987	4,6	2,0	1,0	0,8
1988	6,5	3,7	0,8	0,8
1989	4,6	2,0	1,0	0,3
1990	4,7	2,9	1,0	0,2
1991	4,3	1,8	0,6	0,5
1992	6,9	3,8	1,3	1,0
1993	9,9	5,3	1,4	0,8
1994	9,8	6,9	0,3	0,8
1995	6,2	3,9	0,5	0,3
1996	5,6	2,8	0,8	0,7
1997	6,7	4,4	0,3	0,5
1998	4,4	2,9	0,3	0,5
1999	6,9	5,2	0,7	0,2
2000	8,2	5,6	1,8	0,2
2001	11,4	6,8	1,4	0,4
2002	13,4	9,7	1,3	0,7
2003	13,3	8,2	2,6	0,5
2004	16,5	10,8	2,6	0,9
2005	14,5	8,4	3,1	0,4

Diagnosen artros redovisas inte för denna åldersgrupp eftersom nybeviljandet under alla år varit litet.

Tabell 6.10 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, män 30–39 år

År	Muskuloskeletala sjukdomar	Ryggsjukdomar o liknande	Vissa sjukdomar i mjukvävnader	Artros	Inflammatoriska polyartriter
1987	39,4	20,7	8,3	1,8	0,4
1988	50,3	32,2	5,6	1,6	0,4
1989	43,7	28,4	6,6	1,5	0,2
1990	42,8	27,9	7,2	1,5	0,3
1991	46,7	29,9	7,9	1,2	0,2
1992	64,7	38,3	11,9	2,4	0,4
1993	110,8	73,2	18,1	3,5	0,5
1994	62,1	39,2	9,9	2,1	0,3
1995	51,5	35,1	7,3	2,0	0,2
1996	63,1	42,8	10,3	1,9	0,3
1997	44,4	29,6	6,8	2,1	0,2
1998	41,0	27,0	6,8	1,4	0,2
1999	46,2	32,8	7,2	1,3	0,1
2000	54,6	38,2	6,9	2,3	0,1
2001	71,0	48,2	12,1	1,9	0,2
2002	89,0	62,3	12,5	4,0	0,2
2003	80,5	55,5	12,7	3,2	0,2
2004	99,9	68,5	15,2	3,9	0,3
2005	80,2	51,7	15,2	3,3	0,2

Tabell 6.11 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, män 40–49 år

År	Muskuloskeletala sjukdomar	Ryggsjukdomar o liknande	Vissa sjukdomar i mjukvävnader	Artros	Inflammatoriska polyartriter
1987	180,6	93,0	37,0	12,7	12,7
1988	202,8	132,4	29,8	16,3	7,0
1989	200,1	130,1	30,6	12,0	9,4
1990	198,9	134,4	31,0	11,7	10,0
1991	195,8	130,7	33,1	10,3	7,6
1992	270,4	171,3	48,5	17,9	11,1
1993	406,7	259,2	70,6	27,2	18,2
1994	222,7	142,6	33,6	16,3	10,9
1995	196,1	126,0	28,2	16,4	8,7
1996	196,3	127,9	31,3	14,0	8,1
1997	153,2	101,1	23,3	10,5	5,8
1998	142,6	92,9	21,8	10,0	4,8
1999	159,1	100,4	26,9	14,3	5,8
2000	189,5	127,4	32,0	11,7	5,4
2001	221,0	146,2	35,5	15,3	7,4
2002	267,5	180,1	41,9	17,7	8,1
2003	252,6	164,1	39,0	19,6	8,0
2004	292,4	190,5	53,0	23,0	6,8
2005	226,3	154,7	30,2	12,7	6,7

Tabell 6.12 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, män 50–54 år

År	Muskuloskeletala sjukdomar	Ryggsjukdomar o liknande	Vissa sjukdomar i mjukvävnader	Artros	Inflammatoriska polyartriter
1987	588,7	307,1	113,1	66,5	31,6
1988	668,5	411,8	93,3	80,5	32,9
1989	632,8	414,9	82,9	66,4	25,0
1990	621,1	392,8	101,0	61,0	28,3
1991	622,2	400,3	90,9	66,4	24,5
1992	810,1	519,6	116,6	84,3	34,3
1993	979,7	607,2	145,4	117,4	43,0
1994	548,7	330,2	83,5	65,7	25,0
1995	431,2	269,7	64,7	51,3	17,1
1996	426,4	263,5	71,4	45,8	20,4
1997	310,6	188,8	43,5	39,8	13,5
1998	285,9	179,4	39,5	33,4	13,2
1999	316,5	188,1	51,2	40,6	12,8
2000	376,7	227,7	66,7	43,6	14,7
2001	434,4	274,0	64,2	53,6	13,2
2002	514,3	319,1	82,7	64,9	20,8
2003	443,9	273,6	74,7	58,1	13,7
2004	489,7	295,6	80,6	58,3	19,6
2005	390,9	233,6	73,3	42,9	11,5

Tabell 6.13 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 100 000 i befolkningen, män 55–59 år

År	Muskuloskeletala sjukdomar	Ryggsjukdomar o liknande	Vissa sjukdomar i mjukvävnader	Artros	Inflammatoriska polyartriter
1987	1335,5	637,2	236,2	215,7	61,6
1988	1392,1	821,8	191,7	228,7	51,2
1989	1427,0	871,6	198,4	220,9	38,3
1990	1382,7	836,9	202,8	203,3	42,9
1991	1403,7	859,1	210,2	198,6	39,1
1992	1774,7	1046,1	266,5	294,8	54,3
1993	1985,8	1113,3	326,4	327,8	71,3
1994	1248,9	700,7	181,0	231,6	43,7
1995	894,7	515,5	117,6	163,3	39,5
1996	883,9	490,9	131,0	168,0	32,6
1997	601,1	328,2	80,6	115,1	31,6
1998	558,9	310,1	79,8	109,0	20,9
1999	613,6	355,6	85,3	113,3	26,9
2000	683,5	375,9	103,2	132,1	27,8
2001	762,8	426,8	114,5	152,8	25,4
2002	872,8	465,9	141,6	176,9	36,4
2003	760,5	411,2	129,1	148,3	24,2
2004	787,7	418,4	130,9	154,7	30,6
2005	611,5	335,5	100,4	117,4	20,5

Tabell 6.14 Antal nybeviljade förtidspensioner och sjuk- och aktivitetsersättningar per 10 000 i befolkningen, män 60–64 år

År	Muskuloskeletala sjukdomar	Ryggsjukdomar o liknande	Vissa sjukdomar i mjukvävnader	Artros	Inflammatoriska polyartriter
1987	1567,5	698,4	256,2	272,8	65,9
1988	1714,3	922,6	244,4	343,0	63,6
1989	1749,0	964,1	250,6	356,5	52,0
1990	1700,7	923,9	259,9	342,4	52,6
1991	1782,4	964,0	272,6	345,9	62,1
1992	2298,5	1235,0	337,5	489,8	61,3
1993	2154,6	1110,9	335,0	470,4	56,7
1994	1276,0	662,8	181,5	281,6	43,5
1995	956,8	503,3	119,7	225,3	36,5
1996	1357,9	727,7	169,6	309,8	48,2
1997	1373,1	749,1	211,4	283,0	36,3
1998	562,8	279,2	83,2	130,7	26,7
1999	713,5	350,7	108,7	192,0	22,6
2000	916,4	453,5	133,3	230,0	45,1
2001	1063,4	530,8	160,6	282,5	28,2
2002	1181,5	560,2	192,1	320,4	37,7
2003	1063,0	517,7	163,5	282,5	33,4
2004	1115,3	497,1	191,9	299,7	42,0
2005	845,6	386,9	153,1	214,7	26,4

Följande Redovisar har publicerats under år 2007

- 2007:1 Nyckeltal för balanstalet 2005
- 2007:2 Vad händer när någon i aktiv ålder dör? En empirisk analys av förändringen i ekonomisk standard efter ett dödsfall 2003
- 2007:3 Diagnosmönster i förändring – nybeviljade förtidspensioner, sjukersättningar och aktivitetsersättningar 1971–2005
- 2007:4 Psykiska sjukdomar och sjukdomar i rörelseorganen – nybeviljade förtidspensioner, sjukersättningar och aktivitetsersättningar 1987–2005